

נשרוף את הבית!

על הבית הזה במושב נחם נטוש הקרב. התושבים מוכנים להחליף את המוסד במשחטה מצחינה

תושביו תימנים וקוצ'ונים. מתפרנסים ממטעים ומלול. הכפר שייך להפועל המזרחי. שעת בן-ערביים. במורדות שביל צדדי, בכניסה אל הכפר, שני מיבנים נטושים. כאן מתכוון הארגון אידא'פ לשכן את הנגמלים, להחזירם לחיים רגילים. ללמדם איך לעבוד ואיך לבשל ואיך לבלות או להתרגל, וכל זה בלי עזרת-סמים. בבית-הכנסת המקומי עשרים מתפללים. כולם מתנגדים לשכנות החדשה שנכפתה עליהם לפתע.

זכריה דויד, יו"ר ועד הכפר: יש כאן שתי בעיות. האחת חוקית. את המיבנים השכירה לאידא'פ תנועת בני-עקיבא. שהשתמשה בהם בעבר. בדיקה מישפטית גילתה כי המיבנים שייכים לכפר, ולא לבני-עקיבא. כך שפעולת ההשכרה אינה חוקית. וממילא כאילו לא נעשתה. הבעיה האחרת היא חינוכית. במרחק של 60 מטר בקו אווירי נמצא בית-הספר האזורי. אבן-העזר. בבית-הספר לומדים 1200 תלמידים. רובם נחשבים לאוכלוסייה בינונית. והם עלולים להיות נתונים להשפעות רעות.

קודם יבואו הנגמלים. אחר-כך יבקרו אותם חבריהם המסוממים. אחר-כך יסתובבו כאן במושב, ספקי-הסמים ויגרוו אחריהם את הנוער שלנו ושל בית-הספר. אני לא מוכן לתת יד לאפשרות כזו.

מי שטוען שאנחנו מגלים התנגדות נמרצת רק כדי לסחוט כספים מהממשלה או מאידא'פ - טועה. אם לבסוף נחליט להתפטר - לא נסחוט כספים, אלא הבטחה ממישרד-הבריאות שישגור את משחטת עוף ירושלים. הנמצאת סמוך למושב, ויחזיקה ממרים את חיינו.

מצד אחד, המרץ הבלתי-נלאה של אביבה נג'ר. מנגד - סירובם העקשני של תושבי הכפר נחם. זו וגם אלה אינם מוכנים לוותר. מצהירים כי ילחמו עד אפסית-כוחות.

מספרת אביבה נג'ר:
ב-1985 פתח אידא'פ שאני עומדת בראשו, מרכז טיפולי לגמילה מסמים בטירת-הכרמל. התושבים התנגדו. המרכז נסגר. אני לא אמרתי מילה. לא התקוממתי. לא צעקתי.

אחרי שנה החלטתי לעשות נסיון נוסף. התיימרתי כמה בנקאים עשירים בניו-יורק. הבאתי את הכסף לארץ, ואז חתמתי על הסכם עם מישרד-העבודה והרווחה, מישרד-הבריאות ואיגודת אל-סם.

ההסכם קובע שאנחנו נשכור מיבנה. נשפץ אורז ונשלם את שכר-הדירה בשנתיים הראשונות. כמירכנ נשלם 50 אחוזים מהוצאות תיפעול המרכז והטיפול בנגמלים. שאר 50 האחוזים יתחלקו בין מישרד-העבודה ומישרד-הבריאות. ואכן, כך קרה. שכרנו שני מיבנים במאתי המון-שב נחם, שיפצנו אותם, וכשעמדנו להתחיל לתפעל את המרכז הודיעו תושבי הכפר כי הם מתנגדים.

ניסינו למצוא דרכי-פשרה. הצענו להם עובדי-סוציאלי, על חשבוננו. שיטפל בנוער של המושב, הבטחנו שנטוש את המיבנים אחרי שנה ונשאיר להם. בחינם. את המיבנים המשופצים. הם עומדים בסירובם. והיום התקשרו ואמרו לי כי ישרפו את המיבנים האלה אם נתעקש לשכן בהם נגמלים מסמים.

עד כאן נג'ר.
נחם, כפר קטן, מדרום לצומת נחשון, רוב

שורות פתיחה מספרי-כרונות: "החיים חולפים מהר. כמה קשה להאמין שהכל כבר מאחוריי, שאני אשה זקנה". כך כתבה, ולא הספיקה להגיע אל העיקר, אל סיפור-האהבה הגדול.

מיוזרה אחת השאירה לי אמי, מלאה בתצלומים ובמזכרות. מאז מר-תה, לפני 25 שנים, לא נגעתי במיוזרה הזו. אומרת אביבה נג'ר בקול דרמטי:

בית הנג'רים בירושלים מלא בחפצי-ציאמות, תמונות מקוריות, עתיקות וכיסאות מסוגננים. שני מרתפים קטנים גדושים בספרים ובכריז'ה, מדרגות-גומי מתעגלות מובילות אל המרתפים, משוות לבית מראה מיסותרי.

אביבה נג'ר יורדת במדרגות המתעגלות אל המרתף, ובהרף-עיני פותחת את המיוזרה, נוברת בשלל התצלומים, שולפת כזהלוח-שימחה תמונות מצהיבות מתחילת המאה של ארמיראלים זרים ומנהיגים ציוניים ובני הישוב הישן. כולם בני-מישפחתה. קשורים

אלה באלה בקשרים כה רחוקים, עד כי לפעמים נשתכחו, אברו בדרכי הזמן. אביבה נג'ר, רושפת שימחת-חיים, נאבכת בזמן, נצמדת בכל כוחה למציאות העכשווית, אינה מוכנה להיטמע גם היא במיוזרת-העור החומה, להיש"כח מלב.

"מילחמתי בסמים היא אחת הרכיבים לכך", היא אומרת.

בגיל 18 היא נישאה, בקאהיר, לאמיל נג'ר, יליד מצרים. הוא היה אז בן 22. היכרותה עם ראשי הישוב סייעה לווג הצעיר במציאת פרנסה. עם קום המדינה התמנה אמיל נג'ר כיועץ לעיתונות בשגרירות ישראל בפאריס.

"במשך 30 שנה היינו שגרירים", היא אומרת, ובה במבוכה כששואלים אותה אם היא עצמה היתה שגרירה. הם נעו ונדו בעולם. מפאריס עברו ליפאן, שם הועלה נג'ר לדרגת שגריר. אחר-כך נדרו לבלגיה ולאטליה. אמיל נג'ר היה שגריר. אביבה נג'ר עסקה בנושאי רווחה.

במשרתים. הוא הקפיד להשאיר אחריה את האמבטיה ממורקת ונקיה. והיה גם טדי קולק. בחור צעיר, פזיז, רדוד ושיטחי. נדהמתי לשמוע שנבחר לראש עיריית ירושלים. תמיד השבתי שראש-עיר צריך להיות רציני יותר.

גם כדגוריון ביקר אצלנו, וגולדה מאיר. אורז וינגייט הגיע בוקר אחד בשעה 5. השחר עוד לא האיר. הוא חמק אל תוך הבית מכניסה צרדית. הכל היה מיסותרי כל-כך, והבית הענק, שהיו לו שתי יציאות והמון מדרגות, רק הוסיף לתחושת המיסותריות.

לפרנסתו שיווק יעקב וייסמן גאז לכל רחבי המיזרח-התיכון. "אני חיה משירי עושרו עד היום", אומרת נג'ר. ארבעה ילדים נולדו לביילה בניסוסן וליעקב וייסמן. את כולם הרתה בקא-היר וילדה בארץ, בראשון-לציון או בגדרה.

קין כי ביילה אינה מוכנה להינשא לו, נסע לווינה. חמש שנים אחר-כך, הוא בן 36, מת בדירתו אמו בתל-אביב, ממחלת הסרטן. הוא מת ערירי, לא נשא אשה ולא הוליד ילדים.

"מאז השיחה עם שולמית לסקוב, אני אומנם מרבה לחשוב על ויתקין ואמי. אולם לא שאלתי את עצמי אף לא פעם אם מרוע לא התחתנה איתו. הוא היה אדם חולני, ויכול להיות שנהגה בחוכמה כשהחליטה להיפרד ממנו", אומרת נג'ר.

שנתיים וחצי אחרי פרידתה מוויית קין נישאה ביילה בניסוסן ליעקב

יוסף ויתקין, כל הישוב ידעו.

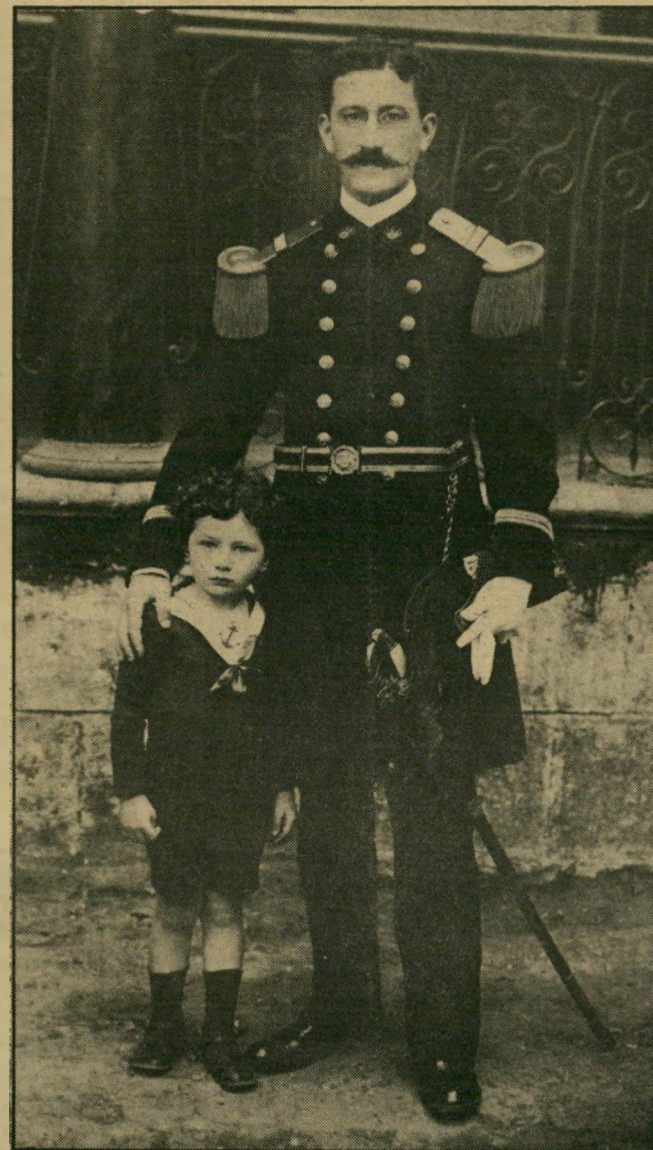
וייסמן, בן הישוב הישן, ירושלמי שהיה מורה בגדרה.

"הם עקרו לקאהיר והקימו שם בית ציוני", אומרת נג'ר. "כל מנהיגי הישוב ביקרו אצלנו. משה שרת היה אורח קבוע. היה לו מינהג מוזר. אחרי שהתייחסו לך לקרצף את האמבטיה במלוא מירצו. לא עזרו הסבריה של אמי כי יחוס על כוחותיו, שכן הבית מלא

שגרירות ביפאן

יעקב וייסמן נפטר ב-1956. שש שנים אחר-כך מתה ביילה בניסוסן וייסמן, כשהיא מותירה אחריה כמה

הרוזן הארמירל ואחיה של אביבה בארגנטינה החיים חולפים מהר...